# ROZSUDOK SÚDU PRVÉHO STUPŇA (piata komora)
zo 14. decembra 2004 *

Vo veci T-332/02,

**Nordspedizionieri di Danielis Livio & C. Snc,** so sídlom v Terste (Taliansko),

**Livio Danielis,** bydliskom v Terste,

**Domenico D'Alessandro,** bydliskom v Terste,

v zastúpení: G. Leone, advokát,

žalobcovia,

proti

**Komisii Európskych spoločenstiev,** v zastúpení: pôvodne X. Lewis a R. Amorosi, splnomocnení zástupcovia, neskôr X. Lewis, za právnej pomoci G. Bambara, advokát, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovanej,

* Jazyk konania: taliančina.

ktorej predmetom je v prvom rade návrh na zrušenie rozhodnutia Komisie REM 14/01 z 28. júna 2002, ktorým sa zamietla žiadosť o odpustenie dovozného cla podaná Talianskou republikou v prospech žalobcov, a subsidiárne návrh na konštatovanie čiastočného odpustenia colného dlhu zodpovedajúcemu tomuto clu,

SÚD PRVÉHO STUPŇA
EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV
(piata komora),

v zložení: predsedníčka komory P. Lindh, sudcovia R. García-Valdecasas a J. D. Cooke,

tajomník: J. Palacio González, hlavný referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 29. júna 2004,

vyhlásil tento

**Rozsudok**

**Právny rámec**

1 Tranzit Spoločenstva je colný režim, ktorého účelom je uľahčiť pohyb tovarov vo vnútri Spoločenstva. Tento režim, ktorý zahŕňa colný režim vonkajšieho tranzitu Spoločenstva a colný režim vnútorného tranzitu Spoločenstva, umožňuje najmä, aby

tovary prichádzajúce na colné územie Spoločenstva boli prevážané z miesta vstupu na toto územie až po miesto určenia bez obnovovania colných formalít pri prechode z jedného členského štátu do druhého. Z článku 1 ods. 2 nariadenia Rady (EHS) č. 222/77 z 13. decembra 1976 o tranzite Spoločenstva [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 38, 1977, s. 1), platného v čase vzniku rozhodujúcich skutočností, vyplýva, že v colnom režime vonkajšieho tranzitu Spoločenstva obiehajú najmä tovary pôvodom z tretích krajín, ktoré v členských štátoch nie sú v colnom režime voľného obehu, v zmysle článkov 9 a 10 Zmluvy ES (teraz články 23 ES a 24 ES).

2 V zmysle článku 12 tohto nariadenia na to, aby tovar obiehal v colnom režime vonkajšieho tranzitu Spoločenstva, musí byť každý tovar predmetom colného vyhlásenia T 1. Toto colné vyhlásenie je podpísané osobou, ktorá žiada o vykonanie operácie, alebo jej oprávneným zástupcom a je predložené výstupnému úradu aspoň v troch vyhotoveniach s pripojením prepravného dokladu a iných dodatočných dokladov. Prevoz tovarov sa vykonáva na základe vyhotovení dokumentu T 1 vydaného hlavnému zodpovednému alebo jeho zástupcovi výstupným úradom (článok 19 ods. 1).

3 Článok 11 písm. a) nariadenia č. 222/77 ustanovuje, že „hlavný zodpovedný" je osoba, ktorá sama, prípadne prostredníctvom oprávneného zástupcu, žiada colným vyhlásením tvoriacim predmet potrebných colných formalít o vykonanie operácie tranzitu Spoločenstva a zodpovedá voči príslušným orgánom za riadne vykonanie tejto operácie. Hlavný zodpovedný je povinný predložiť nepoškodené tovary na úrade určenia v predpísanej lehote, rešpektujúc opatrenia identifikácie tovaru vykonané príslušnými orgánmi a rešpektovať ustanovenia týkajúce sa colného režimu tranzitu Spoločenstva a tranzitu cez každý členský štát, cez ktorého územie vedie preprava [článok 13 písm. a) a b)].

4 Článok 36 ods. 1 nariadenia č. 222/77 ustanovuje, že pokiaľ je konštatované, že v priebehu alebo počas operácie tranzitu Spoločenstva došlo v určitom členskom

štáte k priestupku alebo nezrovnalosti, uhradenie cla a prípadných iných vymáhateľných poplatkov je vymáhané týmto členským štátom v súlade s jeho zákonmi, právnymi predpismi a správnymi opatreniami bez ohľadu na vedenie trestného stíhania.

5 Nariadenie Rady (EHS) č. 2144/87 z 13. júla 1987 o colnom dlhu (Ú. v. ES L 201, s. 15) ustanovuje, že rozhodnou skutočnosťou pre vznik colného dlhu pri dovoze je konkrétne odňatie tovaru podliehajúceho dovoznému clu spod colného dohľadu, čo predpokladá dočasné uskladnenie tohto tovaru alebo jeho podriadenie colnému režimu, na ktorý sa vzťahuje colný dohľad [článok 2 ods. 1 písm. c)].

6 Článok 4 nariadenia Rady (EHS) č. 1031/88 z 18. apríla 1988 o určení osôb povinných zaplatiť colný dlh (Ú. v. ES L 102, s. 5) stanovuje:

„1. Ak vznikne colný dlh podľa článku 2 ods. 1 [písm.] c) nariadenia... č. 2144/87 osobou povinnou zaplatiť tento colný dlh je osoba, ktorá odňala tovar spod colného dohľadu.

Spoločne a nerozdielne sú v súlade s ustanoveniami účinnými v členských štátoch povinné zaplatiť tento dlh:

a) osoby, ktoré sa podieľali na odňatí tovaru spod colného dohľadu, ako aj osoby, ktoré získali alebo mali predmetný tovar v držbe;

b) akékoľvek iné osoby, ktorých zodpovednosť je založená týmto odňatím.

2. Okrem toho je spoločne a nerozdielne povinná zaplatiť colný dlh osoba, ktorá má vykonať povinnosti vznikajúce z dočasného uskladnenia tovaru podliehajúceho dovoznému clu alebo z použitia colného režimu, do ktorého bol tento tovar prepustený." [*neoficiálny preklad*]

7 Colná právna úprava Spoločenstva predpokladá možnosť čiastočného alebo úplného vrátenia uhradeného dovozného alebo vývozného cla alebo odpustenie sumy colného dlhu. Podmienky na vrátenie cla použiteľné v danom špecifickom prípade boli určené článkom 13 nariadenia Rady (EHS) č. 1430/79 z 2. júla 1979 o vrátení alebo odpustení dovozného alebo vývozného cla (Ú. v. ES L 175, s. 1), v jeho znení vyplývajúcom z nariadenia Rady (EHS) č. 3069/86 zo 7. októbra 1986, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie č. 1430/79 [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 286, s. 1). Toto ustanovenie znelo:

„1. Dovozné clo môže byť vrátené alebo odpustené aj v špeciálnych situáciách..., ktoré vyplývajú z okolností, ktoré nie je možné považovať za podvodné konanie alebo hrubú nedbanlivosť dotknutej osoby.

..." [*neoficiálny preklad*]

8 Článok 8 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 2144/87 ustanovuje, že s výhradou výnimiek netýkajúcich sa tohto konania sa colný dlh znižuje konfiškáciou tovaru.

## Skutkové okolnosti

9 Žalobcami sú verejná obchodná spoločnosť v likvidácii, Nordspedizionieri di Danielis Livio & C. (ďalej len „Nordspedizionieri"), založená colnými zástupcami so sídlom v Terste (Taliansko), a jej dvaja spoločníci pán L. Danielis a pán D. D'Alessandro, ktorí sú za jej záväzky spoločne a nerozdielne zodpovední bez obmedzenia.

10 Dňa 30. októbra 1991 Nordspedizionieri podala na žiadosť spoločnosti Cumberland Ltd colné vyhlásenie k vonkajšiemu tranzitu Spoločenstva na colnom úrade Fernetti (Taliansko). Toto colné vyhlásenie sa týkalo odoslania 1 400 balíkov, teda 12 620 kg kartónových obalov zakúpených od slovinskej spoločnosti Proexim Export-Import s miestom určenia v Španielsku. Dňa 5. novembra 1991 Nordspedizionieri podali colné vyhlásenie vonkajšieho tranzitu Spoločenstva identické s colným vyhlásením z 30. októbra s výnimkou množstva zasielaných balíkov kartónových obalov, ktorých bolo tentoraz v počte 1 210 predstavujúcom hmotnosť 12 510 kg. Dňa 16. novembra 1991 táto spoločnosť podala tretie colné vyhlásenie k tranzitu týkajúce sa 1 500 kartónových obalov, teda 12 842 kg. V týchto troch operáciách bol prevoz vykonaný slovinským nákladným motorovým vozidlom, ktoré malo to isté evidenčné číslo.

11 Po splnení colných formalít zodpovedajúcich tretej vyššie uvedenej operácii bolo nákladnému motorovému vozidlu povolené pokračovať vo svojej ceste. Krátko potom riaditeľ colného úradu Fernetti požiadal v regióne strážiacu finančnú políciu, aby skontrolovala náklad motorového vozidla. Nákladné motorové vozidlo, ktoré už opustilo colný priestor, bolo prenasledované a zastavené finančnou políciou niekoľko kilometrov za hranicou. Nákladné motorové vozidlo sa pod eskortou vrátilo na colnicu Fernetti, aby bolo skontrolované. Kontrola ukázala, že kartónové obaly neboli prázdne, ako sa uvádzalo v tranzitnom colnom vyhlásení, ale boli

naplnené cigaretami. Konkrétne bolo objavených 8 190 kg zahraničných cigariet s pôvodom mimo Spoločenstva rozdelených do 819 balíkov. Vodič nákladného motorového vozidla pán C. bol zadržaný a nákladné motorové vozidlo a náklad rovnako ako doklady nájdené u vodiča boli zaistené.

12 Vyšetrovaním, ktoré vykonali talianske colné orgány v spolupráci so slovinskými orgánmi, sa dospelo k záveru, že pán C. sa zúčastňoval tiež na troch ďalších podobných operáciách pašovania cigariet, používajúc tranzitné colné vyhlásenia z 30. októbra a 5. novembra 1991 vyhotovené zo strany Nordspedizionieri, rovnako ako colné vyhlásenie podané 16. septembra 1991 spoločnosťou Centralsped Srl. Čo sa týka prepráv z 30. októbra a 5. novembra 1991, vyšetrovanie ukázalo, že po tom, čo slovinským colným orgánom boli deklarované náklady pozostávajúce najmä zo spracovaného tabaku, tie isté náklady boli dovezené do Talianska ako náklady kartónových obalov. Po vybavení colných formalít na colnici Fernetti nákladné vozidlo pokračovalo vo svojej ceste na miesto určenia odlišné od miesta uvedeného v colných vyhláseniach a náklady boli tajne vyložené v Taliansku.

13 V rámci svojho vyšetrovania predmetných operácií pašovania talianske úrady odhalili sklad umiestnený v Bareggio (Miláno, Taliansko) obsahujúci spracovaný tabak. Dňa 8. apríla 1992 počas prehliadky tohto skladu polícia zadržala 801 kartónov, teda 8 010 kg cigariet, ktoré boli zaistené.

14 Dňa 16. októbra 1992 žalobcovia ako hlavní zodpovední v tranzite Spoločenstva pre operácie z 30. októbra a 5. novembra 1991 dostali od finančného oddelenia hlavnej colnej správy Terstu príkaz na úhradu sumy 2 951 462 300 talianskych lír (ITL), z toho 2 501 239 200 ITL z dôvodu cla a 450 223 100 ITL z dôvodu úroku, ako preclenie vzťahujúce sa 1 700 kartónov, teda 17 000 kg zahraničného spracovaného tabaku, nezákonne dovezeného a uvoľneného na spotrebu na colnom území

Spoločenstva. Keďže náklad zo 16. novembra 1991 bol zaistený talianskymi colnými úradmi pred jeho uvoľnením na spotrebu, nebolo žalobcom naňho vyrubené žiadne clo.

15 Dňa 28. októbra 1992 žalobcovia podali odvolanie proti platobnému príkazu colného oddelenia talianskej finančnej správy zo 16. októbra 1992. Rozsudkom z 12. septembra 1994 Tribunale civile e penale di Trieste (Taliansko) vyhlásil napadnutý platobný príkaz za neplatný. Rozsudkom z 5. septembra 1996 Corte d'appello di Trieste predmetný rozsudok zmenil a zaviazal spoločnosť Nordspedizionieri a jej spoločníkov, ich v druhom rade a navzájom spoločne a nerozdielne, k úhrade sumy 2 951 462 300 ITL uvedenej v napadnutom platobnom príkaze. Rozsudkom z 26. januára 1999 Corte suprema di cassazione zamietol dovolanie podané žalobcami proti rozsudku Corte d'appello.

16 Dňa 14. januára 1994 vyšetrujúci sudca Tribunale civile e penale di Trieste vydal uznesenie o zastavení trestného stíhania, ktoré bolo pre pašovanie kontrabandu cigariet začaté proti pánovi G. Baldi, spoločníkovi spoločnosti Nordspedizionieri a autorovi troch tranzitných vyhlásení, ktoré boli použité pri predmetných operáciách pašovania.

17 Dňa 14. novembra 2000 žalobcovia podali Komisii žiadosť o odpustenie cla požadovaného talianskymi colnými úradmi. Dňa 4. júna 2001 talianske orgány podali Komisii žiadosť o odpustenie cla vo výške 497 589 687 ITL, teda 256 983,63 EUR.

18 Listom z 18. decembra 2001 Komisia požiadala talianske orgány o doplňujúce informácie. Listom z 11. februára 2002 talianske colné orgány potvrdili, že suma cla, ktorého odpustenie bolo požadované, dosahuje 497 589 687 ITL.

19 Dňa 28. júna 2002 Komisia prijala rozhodnutie obsahujúce odmietnutie žiadosti Talianskej republiky zo 4. júna 2001 o odpustenie colného dlhu, ktorý dlhovali žalobcovia (ďalej len „napadnuté rozhodnutie"). Komisia prijala záver, že v danom prípade nešlo o špeciálnu situáciu vyplývajúcu z okolností, za ktorých nemôže byť žalobcom vytýkané ani podvodné konanie, ani hrubá nedbanlivosť v zmysle článku 13 nariadenia č. 1430/79 a že teda odpustenie cla dosahujúceho sumu 256 983,63 EUR, teda 497 589 687 ITL, nie je dôvodné.

## Konanie a návrhy účastníkov konania

20 Návrhom doručeným do kancelárie Súdu prvého stupňa 30. októbra 2002 žalobcovia podali túto žalobu.

21 Na základe správy sudcu spravodajcu Súd prvého stupňa (piata komora) rozhodol otvoriť ústnu časť konania. V rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania Súd prvého stupňa vyzval Komisiu na predloženie určitých dokladov. Komisia vyhovela tejto požiadavke v stanovenej lehote.

22 Prednesy a odpovede účastníkov konania na otázky Súdu prvého stupňa boli vypočuté počas pojednávania, ktoré sa konalo 29. júna 2004.

23 Žalobcovia navrhujú, aby Súd prvého stupňa:

— v prvom rade zrušil napadnuté rozhodnutie a vyhlásil, že požadované odpustenie dovozného cla je v danom prípade prípustné,

— subsidiárne konštatoval, že odpustenie cla je potrebné, čo sa týka colného dlhu zodpovedajúceho 8 010 kg zahraničného spracovaného tabaku skonfiškovaného talianskymi orgánmi 8. apríla 1992 v ilegálnom sklade v Barregio,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

24 Komisia navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— vyhlásil žalobu žalobcov za neprípustnú, čo sa týka spochybnenia presnej sumy colného dlhu a čo sa týka žiadosti, aby Súd prvého stupňa uznal ich právo na odpustenie cla za 8 010 kg skonfiškovaného tabaku,

— v zostávajúcej časti zamietol žalobu ako nedôvodnú,

— zaviazal žalobcov na náhradu trov konania.

**Právny stav**

I — *O návrhoch smerujúcich k zrušeniu napadnutého rozhodnutia*

25 Žalobcovia na podporu svojich návrhov na zrušenie v prvom rade uvádzajú dôvod založený na viacerých vecných chybách obsiahnutých v napadnutom rozhodnutí

a v druhom rade dôvod založený na existencii špeciálnej situácie a absencii podvodného konania a hrubej nedbanlivosti v zmysle článku 13 nariadenia č. 1430/79.

A — *O prvom žalobnom dôvode založenom na viacerých vecných chybách obsiahnutých v napadnutom rozhodnutí*

26 Žalobcovia tvrdia, že napadnuté rozhodnutie obsahuje viacero vád. Tvrdia, že v prvom rade skontrolovanie nákladu zodpovedajúceho colnému vyhláseniu zo 16. novembra 1991 a po druhé tvrdenie, podľa ktorého žalobcovia žiadali o odpustenie cla iba do výšky sumy 497 589 687 ITL, sú nepresné.

1. Čo sa týka preskúmania operácie zo 16. novembra 1991

Tvrdenia účastníkov konania

27 Žalobcovia zdôrazňujú, že v bode 4 napadnutého rozhodnutia je uvedené, že colný úrad Fernetti pristúpil prostredníctvom finančnej polície ku kontrole nákladu zodpovedajúcemu colnému vyhláseniu zo 16. novembra 1991. Žalobcovia zdôrazňujú, že v skutočnosti colné orgány nepristúpili ku kontrole tovaru v colnom pásme v momente predloženia tranzitného colného vyhlásenia, ale rozhodli sa tento tovar skontrolovať po odchode nákladného motorového vozidla, teda po uzavretí colných formalít.

28 Komisia poznamenáva, že nákladné motorové vozidlo, ktoré zabezpečovalo prepravu tovarov tvoriacich predmet colného vyhlásenia zo 16. novembra 1991, nebolo prenasledované talianskou políciou hneď po skončení colných operácií, ale že toto prenasledovanie začalo, až keď si polícia uvedomila, že nákladné motorové vozidlo odišlo.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

29 Je potrebné poznamenať, že bod 4 napadnutého rozhodnutia sa obmedzuje na uvedenie nasledujúceho: „Colný úrad [Fernetti] pristúpil prostredníctvom finančnej polície ku kontrole nákladu zodpovedajúceho [colnému vyhláseniu zo 16. novembra 1991], ktorý ako sa ukázalo, bol tvorený výlučne cigaretami. Tovary boli zaistené a vodič vozidla bol zadržaný". Z tejto stručnej výpovede nevyplýva, ani že by kontrola nákladu bola vykonaná v momente predloženia colného vyhlásenia, ani v colnom pásme, ani pred ukončením colných formalít. Keďže je nesporné, že kontrola bola vykonaná finančnou políciou na žiadosť riaditeľa colnice Fernetti, je nutné konštatovať, že bod 4 napadnutého rozhodnutia netrpí žiadnou vecnou chybou.

30 Táto výhrada teda musí byť zamietnutá.

2. Čo sa týka požadovanej sumy odpustenia cla

Tvrdenia účastníkov konania

31 Žalobcovia zdôrazňujú, že napadnuté rozhodnutie mylne uvádza, že žiadali odpustenie cla do výšky sumy 497 589 687 ITL. Podľa žalobcov z ich žiadosti zo 14. novembra 2000 adresovanej Komisii vyplýva, že žiadali odpustenie celej sumy,

ktorá bola od nich platobným príkazom talianskych colných orgánov zo 16. októbra 1992 požadovaná, a to 2 951 462 300 ITL. Žalobcovia v tomto smere zdôrazňujú, že vecný omyl, ktorého sa dopustila Komisia, je spôsobilý ovplyvniť obsah sporu, pretože jeden z dôvodov, ktoré mohli odôvodňovať udelenie požadovaného odpustenia, mohla byť práve vysoká suma predmetného colného dlhu a ekonomické bremeno, ktoré im uložila. Táto chyba teda mala vplyv na samotné odôvodnenie rozhodnutia. Žalobcovia tiež tvrdia, že presné určenie predmetu každého sporu nemôže byť predmetom správnej úvahy a že presná hodnota predmetu ekonomického sporu musí byť správne uznávaná vo všetkých štádiách konania.

32 Komisia tvrdí, že námietka založená na údajnej chybe vo výpočte sumy colného dlhu je neprípustná, pretože žalobcovia touto cestou napádajú sumu colného dlhu vyčíslenú talianskymi orgánmi.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

33 Z ustálenej judikatúry vyplýva, že ustanovenia článku 13 ods. 1 nariadenia č. 1430/79 majú za výlučný cieľ umožniť, ak sú splnené určité osobitné okolnosti a za absencie hrubej nedbanlivosti alebo podvodného konania, oslobodiť hospodárske subjekty od zaplatenia cla, ktoré dlhujú, a nie umožniť napádať samotnú zásadu vymáhateľnosti colného dlhu [rozsudky Súdneho dvora z 12. marca 1987, Cerealmangimi a Italgrani/Komisia, 244/85 a 245/85, Zb. s. 1303, bod 11, a zo 6. júla 1993, CT Control (Rotterdam) a JCT Benelux/Komisia, C-121/91 a C-122/91, Zb. s. I-3873, bod 43; rozsudok Súdu prvého stupňa z 11. júla 2002, Hyper/Komisia, T-205/99, Zb. s. II-3141, bod 98].

34 V skutočnosti určenie existencie a presnej sumy dlhu patrí do príslušnosti vnútroštátnych orgánov. Žiadosti adresované Komisii v zmysle článku 13 nariadenia č. 1430/79 sa teda netýkajú otázky, či ustanovenia hmotného colného práva boli správne aplikované vnútroštátnymi colnými orgánmi. Súd prvého stupňa pripomína, že rozhodnutia prijaté týmito orgánmi môžu byť napádané pred vnútroštátnymi súdmi a tie sa môžu obrátiť na Súdny dvor podľa článku 234 ES (rozsudky Súdu prvého stupňa zo 16. júla 1998, Kia Motors a Broekman Motorships/Komisia, T-195/97, Zb. s. II-2907, bod 36, a Hyper/Komisia, už citovaný, bod 98).

35 Vyššie uvedené úvahy nemôžu byť spochybnené tvrdeniami žalobcov, podľa ktorých v podstate presné určenie ekonomického nároku tvoriaceho predmet každého sporu môže tvoriť predmet diskusie vo všetkých štádiách konania. Táto téza popiera tak rozdelenie právomocí v colných veciach medzi vnútroštátne orgány a Komisiu, ako aj špecifickosť a obmedzenia mechanizmu odpustenia alebo vrátenia cla uvedeného v článku 13 ods. 1 nariadenia č. 1430/79.

36 S ohľadom na vyššie uvedené je potrebné prijať záver, že výhrada založená na uvádzanej chybe obsiahnutej v napadnutom rozhodnutí, týkajúcej sa sumy žalobcami požadovaného odpustenia je neprípustná, keďže touto výhradou žalobcovia napádajú výpočet presnej sumy colného dlhu.

37 V každom prípade je potrebné konštatovať, že napadnuté rozhodnutie neobsahuje žiadnu vecnú chybu tým, že uvádza, že žalobcovia žiadali odpustenie sumy 497 589 687 ITL, zodpovedajúcej clu, ktoré bolo od nich požadované talianskymi orgánmi. V skutočnosti predmetná suma je sumou, ktorá je uvedená v žiadosti Talianskej republiky zo 4. júna 2001, táto suma bola následne na žiadosť Komisie potvrdená listom talianskych orgánov z 11. februára 2002. Teda v rozpore s tým, čo tvrdia žalobcovia, skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie neuvádzalo, že žalobcovia žiadali o odpustenie celého daňového dlhu, ktorý bol od nich požadovaný talianskymi orgánmi, nemôže mať vplyv ani na posúdenie toho, či išlo o špeciálnu

situáciu, ani na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia. V prvom rade tento daňový dlh zahŕňal okrem cla tiež DPH a spotrebnú daň, ktoré nemôžu byť predmetom konania o odpustení podľa článku 13 nariadenia č. 1430/79. V druhom rade s ohľadom na to, že žiadosť o odpustenie colného dlhu podali na Komisiu vnútroštátne orgány, a vzhľadom na výlučnú právomoc vnútroštátnych orgánov na určenie colného dlhu za sumu cla, ktorého odpustenie sa žiada, je potrebné považovať sumu uvedenú vnútroštátnymi orgánmi.

38 Je preto potrebné odmietnuť túto výhradu.

39 Následne musí byť zamietnutý prvý žalobný dôvod.

B — *O druhom žalobnom dôvode založenom na existencii špeciálnej situácie a absencii podvodného konania alebo hrubej nedbanlivosti v zmysle článku 13 nariadenia č. 1430/79*

1. Úvodné poznámky

40 Je potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry článok 13 ods. 1 nariadenia č. 1430/79 spočívajúci na všeobecnej klauzule spravodlivosti sa môže vzťahovať aj na iné prípady než tie, ktoré boli považované za najčastejšie sa vyskytujúce v praxi a mohli byť v čase prijatia tohto nariadenia predmetom osobitnej právnej úpravy (rozsudky Súdneho dvora z 15. decembra 1983, Schoellershammer/Komisia, 283/82, Zb. s. 4219, bod 7; Cerealmangimi a Italgrani/Komisia, už citovaný, bod 10; z 26. marca 1987, Coopérative agricole d'approvisionnement des Avirons, 58/86, Zb. s. 1525, bod 22, a z 18. januára 1996, SEIM, C-446/93, Zb. s. I-73, bod 41; rozsudok

Súdu prvého stupňa zo 4. júla 2002, SCI UK/Komisia, T-239/00, Zb. s. II-2957, bod 44). Toto ustanovenie sa použije, ak okolnosti, ktoré charakterizujú vzťah medzi hospodárskym subjektom a správnymi orgánmi, sú také, že nie je spravodlivé vystaviť tento subjekt ujme, ktorú by obvykle neutrpel (rozsudky Coopérative agricole d'approvisionnement des Avirons/Komisia, už citovaný, bod 22, a SCI UK/Komisia, už citovaný, bod 50).

41 Z pohľadu článku 13 nariadenia č. 1430/79 musia byť na schválenie odpustenia dovozného cla splnené dve kumulatívne podmienky, a to existencia špeciálnej situácie a absencia podvodného konania a hrubej nedbanlivosti na strane hospodárskeho subjektu (rozsudky Súdneho dvora z 26. novembra 1998, Covita, C-370/96, Zb. s. I-7711, bod 29, a zo 7. septembra 1999, De Haan, C-61/98, Zb. s. I-5003, bod 42; rozsudok SCI UK/Komisia, už citovaný, bod 45).

42 Je tiež dôležité poznamenať, že podľa ustálenej judikatúry Komisia disponuje voľnou úvahou pri prijímaní rozhodnutí za použitia všeobecnej klauzuly o spravodlivosti uvedenej v článku 13 nariadenia č. 1430/79 (rozsudky Súdu prvého stupňa z 9. novembra 1995, France-aviation/Komisia, T-346/94, Zb. s. II-2841, bod 34; zo 17. septembra 1998, Primex Produkte Import-Export a i./Komisia, T-50/96, Zb. s. II-3773, bod 60, a z 18. januára 2000, Mehibas Dordtselaan/Komisia, T-290/97, Zb. s. II-15, body 46 a 78). Je tiež potrebné poznamenať, že vrátenie alebo odpustenie dovozného cla, ktoré môže byť povolené iba za určitých podmienok a v špecifických uvádzaných prípadoch, predstavuje výnimku z normálneho režimu dovozov a vývozov a následne, že ustanovenia uvádzajúce takéto vrátenie alebo takéto odpustenie sú vykladané striktne (rozsudok Súdneho dvora z 11. novembra 1999, Söhl & Söhlke, C-48/98, Zb. s. I-7877, bod 52, a rozsudok Súdu prvého stupňa z 12. februára 2004, Aslantrans/Komisia, T-282/01, Zb. s. II-693, bod 55).

2. O existencii špeciálnej situácie

43 Žalobcovia tvrdia, že sa nachádzali v špeciálnej situácii v zmysle článku 13 nariadenia č. 1430/79. V prvom rade zdôrazňujú, že talianske orgány úmyselne nechali spáchať predmetné operácie pašovania na účel likvidácie siete priekupníkov; po druhé, že boli obeťami podvodu, ktorý presahoval podnikateľské riziká obsiahnuté v ich profesionálnej aktivite; po tretie, že colné orgány sa dopustili zanedbania svojich povinností kontroly colných operácií; po štvrté, že pre nich bolo nemožné kontrolovať operácie prepravy; nakoniec po piate, že Komisia vo svojom napadnutom rozhodnutí nepristúpila k vyrovnaniu protichodných záujmov.

a) Čo sa týka uvádzanej predbežnej informovanosti talianskych orgánov o operáciách pašovania

Tvrdenia účastníkov konania

44 Žalobcovia zdôrazňujú, že predmetná povinnosť má svoj prameň vo vyšetrovaní vykonanom colníkmi, ktorým bol pravdepodobne známy skutkový stav.

45 Žalobcovia pripomínajú, že 16. septembra 1991 pán C. vykonal prvú prepravu, ktorej miestom určenia bol Irun (Španielsko), za použitia dokumentu o tranzite Spoločenstva vydaného spoločnosťou Centralsped. Tento tranzitný dokument bol skúmaný pri prijatí piateho vyhotovenia dokumentu T 1 colným úradom Fernetti 20. septembra 1991 a bol odovzdaný colnému obvodu Terst 5. decembra 1991. Žalobcovia tvrdia, že prvé preskúmanie bolo zjavne chybné.

46 Žalobcovia rovnako poznamenávajú, že preprava zo 16. novembra 1991 bola kontrolovaná na žiadosť colníkov z Fernetti po tom, čo nákladné motorové vozidlo opustilo colný priestor, čo si vyžadovalo prenasledovanie a zastavenie nákladného motorového vozidla. Žalobcovia zdôrazňujú, že prepravy nie sú nikdy zastavované po tom, čo opustia colné pásmo, s výnimkou prípadu, ak colníci vedia o existencii pašovania. Žalobcovia poznamenávajú, že táto skutočnosť vedie k predpokladu, že k odhaleniu cigariet nedošlo náhodne v rámci príležitostnej kontroly tovarov colníkmi, ale že finančná polícia bola informovaná o skutočnej povahe predmetného nákladu.

47 Žalobcovia tiež konštatujú, že v nedeľu 17. novembra 1991, teda menej ako 24 hodín po kontrole nákladného motorového vozidla a kým pán C. nebol ešte vypočutý, sa colníci dostavili do Brescie (Taliansko), kde pristúpili k domovej prehliadke nehnuteľnosti obývanej osobou následne obvinenou z jej spoluúčasti na operáciách pašovania cigariet.

48 Navyše žalobcovia poznamenávajú, že prepravované náklady z 30. októbra a 5. novembra 1991 boli riadne deklarované slovinským colným orgánom ako kartóny zahraničného spracovaného tabaku. Žalobcovia tvrdia, že slovinské úrady v rámci dohody o vzájomnej administratívnej pomoci uzavretej medzi Talianskom a Juhosláviou 16. novembra 1965, v tom čase účinnej, informovali talianske orgány o prítomnosti týchto citlivých tovarov v nákladoch prepravovaných pánom C.

49 Žalobcovia z okolností uvedených vyššie vyvodzujú, že talianske orgány vedeli o tom, že pán C. vykonával operácie pašovania a že na účel odhalenia a zadržania všetkých členov tejto pašeráckej siete vedome nechali spáchať priestupky umožnením realizácie dvoch operácií prepravy, pre ktoré žalobcovia nevedome, a teda v dobrej viere vydali certifikáty tranzitu Spoločenstva. Žalobcovia v tomto smere zdôrazňujú, že Súd prvého stupňa uznal, že odpustenie dovozného cla bolo odôvodnené v prípade podvodu spáchaného v rámci operácie vonkajšieho tranzitu Spoločenstva, v ktorej colná správa vedela o predmetnom nezákonnom konaní (rozsudok Súdu

prvého stupňa zo 7. júna 2001, Spedition Wilhelm Rotermund/Komisia, T-330/99, Zb. s. II-1619). Rovnako poznamenávajú, že Súdny dvor konštatoval, že z hľadiska vyšetrovania vedeného colnými alebo policajnými orgánmi, pri absencii akéhokoľvek podvodného konania alebo nedbanlivosti kladenej za vinu dlžníkovi a ak tento dlžník nebol informovaný o začatí vyšetrovania, ide o špeciálnu situáciu v zmysle článku 13 ods. 1 nariadenia č. 1430/79 (rozsudok De Haan, už citovaný, bod 53).

50 Komisia tvrdí, že situácia žalobcov nie je porovnateľná so situáciou žalobcu v už citovanej veci De Haan. Komisia pripomína, že vo veci De Haan boli colné orgány informované o pašovaní a úmyselne organizovali kontrolovanú dodávku, zatiaľ čo v tejto veci pašovanie bolo zistené pri príležitosti riadnej colnej kontroly pri predložení tranzitných colných vyhlásení na colnici.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

51 Je potrebné poznamenať, že potreby vyšetrovania zameraného na identifikovanie a zadržanie organizátorov a spolupáchateľov spáchaného alebo pripravovaného podvodu môžu legitímne odôvodniť úmyselné, úplné alebo čiastočné neinformovanie hlavného zodpovedného o podrobnostiach vyšetrovania, ak ten sám nebol vôbec zapojený do spáchania podvodných konaní (rozsudok De Haan, už citovaný, bod 32). Vnútroštátne orgány teda môžu legitímne úmyselne nechať spáchať priestupky alebo nezrovnalosti pre lepšie rozloženie siete, identifikovanie pašerákov a získanie alebo posilnenie dôkazov. Vyrubenie colného dlhu dlžníkovi v dôsledku týchto rozhodnutí prijatých v súvislosti so stíhaním priestupkov by však bolo nezlučiteľné s cieľom klauzuly spravodlivosti, pretože dlžník by sa v porovnaní s inými podnikateľmi vykonávajúcimi rovnakú činnosť nachádzal vo výnimočnej

situácii. Neinformovanie dlžníka kvôli potrebám vyšetrovania vedeného colnými alebo policajnými orgánmi o jeho priebehu, za absencie akéhokoľvek podvodného konania a nedbanlivosti kladenej za vinu dlžníkovi, predstavuje špeciálnu situáciu v zmysle článku 13 ods. 1 nariadenia č. 1430/79 (pozri rozsudok De Haan, už citovaný, bod 53).

52 Je teda potrebné skúmať, či existuje dôkaz spôsobilý preukázať, ako to tvrdia žalobcovia, že talianske úrady boli informované o predmetných operáciách pašovania kontrabandu cigariet a sami umožnili realizáciu operácií z 30. októbra a 5. novembra 1991.

53 Súd prvého stupňa zastáva hneď na úvod názor, že skutočnosť, že po ukončení colných formalít zodpovedajúcich operácii zo 16. novembra 1991 riaditeľ colného úradu Fernetti požiadal finančnú políciu o skontrolovanie nákladného motorového vozidla, čo si vyžiadalo jeho prenasledovanie a zastavenie, sama osebe nepostačuje na preukázanie toho, že úrady boli informované o skutočnej povahe nákladu. V skutočnosti, ako vyplýva zo zápisnice o zadržaní spísanej colníkmi z Fernetti 16. novembra 1991 riaditeľ colného úradu nariadil kontrolu vozidla, pretože sa domnieval, že prevážaný náklad bol odlišný od deklarovaného nákladu. Skutočnosť, že táto kontrola bola vykonaná po tom, čo už nákladné motorové vozidlo opustilo colný priestor, neumožňuje prijať záver, že nešlo o príležitostnú kontrolu.

54 Následne, Súd prvého stupňa poznamenáva, že vyšetrovania a domové prehliadky vykonané talianskou políciou v Brescii tiež nepreukazujú, že talianske orgány boli o pašovaní v predstihu informované. V skutočnosti zo zápisnice o domovej prehliadke spísanej finančnou políciou z Terstu 17. novembra 1991 vyplýva, že predmetný policajný zákrok bol vykonaný v nadväznosti na objavenie cigariet v nákladnom motorovom vozidle kontrolovanom vo Fernetti, rovnako ako na predchádzajúce preverovania polície a skúmanie dokladov patriacich vodičovi nákladného motorového vozidla. Je okrem toho potrebné poznamenať, že v rozpore s tým, čo tvrdia žalobcovia, vodič kamiónu bol už krátko vypočutý 16. novembra po jeho zadržaní.

55 Okrem toho je potrebné upresniť, že clo, ktorého odpustenie bolo požadované, nezodpovedalo colnej operácii zo 16. novembra 1991, ale skorším operáciám z 30. októbra a 5. novembra 1991. Uvádzaná vedomosť úradov o pašovaní by za použitia judikátu De Haan musela existovať pred týmito dátumami.

56 V tomto smere je potrebné konštatovať, že skutočnosť, že colné vyhlásenie zo 16. septembra 1991 bolo chybne preskúmané, nepreukazuje, že orgány boli informované o operáciách pašovania z 30. októbra a 5. novembra 1991. V skutočnosti dôkazy v spise neumožňujú prijať záver, že talianske colné orgány mali vedomosť o tomto uvádzanom falšovaní pred 16. novembrom 1991. Naopak, zápisnica spísaná colnicou Fernetti zo 16. decembra 1991 uvádza, že operácia pašovania zodpovedajúca operácii zo 16. septembra 1991 bola odhalená v nadväznosti na výpoveď pána C. danú 16. novembra 1991 a neskoršie preverovanie tejto výpovede knihou záznamov colnice Fernetti.

57 Čo sa týka argumentu, podľa ktorého slovinské orgány v predstihu informovali svojich talianskych kolegov o prítomnosti cigariet v prepravách tvoriacich predmet vyhlásení z 30. októbra a 5. novembra 1991, je potrebné poznamenať, že žalobcovia v tomto smere nepredložili žiadny dôkaz mimo existencie dohody o administratívnej pomoci pri predchádzaní a potláčaní colných podvodov medzi Talianskom a Juhosláviou z 10. novembra 1965. Táto dohoda neukladala slovinským orgánom povinnosť informovať bez odkladu talianske orgány zakaždým, keď náklad tabaku opúšťal ich územie (porzi bod 79 mižšie). Okrem toho je v zápisnici spísanej colnicou Fernetti 16. decembra 1991 uvedené, že 7. decembra 1991 žiadali od slovinských orgánov vysvetlenie a že v nadväznosti na túto žiadosť 13. decembra 1991 slovinské orgány potvrdili dátumy, kedy predmetné transporty opustili slovinskú colnicu, a informovali talianske orgány o tom, že deklarovanými tovarmi bol hlavne zahraničný spracovaný tabak.

58 Nakoniec, odkaz žalobcov na už citovaný rozsudok Spedition Wilhelm Rotermund/Komisia nie je v danom prípade relevantný. Keďže v predmetnej veci špeciálna situácia nastala v dôsledku podvodného konania, ktoré sa nemohlo rozumne vysvetliť ináč ako aktívnym spolupáchateľstvom zamestnanca colného úradu určenia, Súd prvého stupňa prijal v tomto smere záver, že Komisia sa nemôže platne obmedziť na to, aby požadovala od žalobcu predloženie výslovného a nespochybniteľného dôkazu o takomto spolupáchateľstve (rozsudok Spedition Wilhelm Rotermund/Komisia, už citovaný, body 56 až 58). Ide teda o skutkový stav odlišný od stavu v danom prípade.

59 Nakoniec, z už uvedeného vyplýva, že žalobcovia nepreukázali, že talianske orgány boli v predstihu informované o operáciách pašovania kontrabandu cigariet a že úmyselne umožnili realizáciu colných podvodov pri tranzitoch z 30. októbra a 5. novembra 1991.

b) Čo sa týka tvrdenia založeného žalobcami na tom, že operácia pašovania, ktorej sa stali obeťami, presahovala podnikateľské riziká obsiahnuté v ich profesionálnej aktivite

Tvrdenia účastníkov konania

60 Žalobcovia tvrdia, že boli obeťami ľstivo vykonaného pašovania, za použitia rozsiahlych ekonomických prostriedkov, realizovaného skupinou páchateľov z rôznych krajín. Tvrdia, že výnimočnosť situácie vyplýva rovnako zo závažnosti skutkového stavu, ekonomickej závažnosti porušenia zákona a existencie prinajmenšom štyroch skutkov spáchaných pašerákmi opakovane. Žalobcovia zdôrazňujú, že nebol konštatovaný žiadny nedostatok alebo chyba v prepravných dokladoch

alebo vo faktúrach, ktoré predložil vodič nákladného motorového vozidla na účely získania tranzitného dokladu T 1. Poznamenávajú, že ide o prvý prípad, v ktorom bola pri vydaní tranzitných certifikátov ich dobrá viera zneužitá, hoci predtým v priebehu desiatok rokov aktivity v colnej deklarácii vydali stovky dokladov T 1.

61 Žalobcovia poznamenávajú, že napadnuté rozhodnutie je chybné, pokiaľ kvalifikuje ich činnosť ako prácu „prepravcov" alebo „colných deklarantov". Tvrdia, že preprava nebola zahrnutá v predmete podnikania vykonávanom Nordspedizionieri a že nemôžu byť považovaní za colných deklarantov alebo „agenti in dogana" z dôvodu, že talianske právo tu vyžaduje príkaznú zmluvu. Žalobcovia uvádzajú, že zastupovaním na colnici vykonávali iba činnosť zástupcu v colných veciach alebo „spedizionieri doganali" v súlade s ustanoveniami talianskeho colného zákona, konkrétne článkami 40 a 47 a nasledujúcimi ustanoveniami dekrétu prezidenta republiky č. 43 z 23. januára 1973.

62 Žalobcovia poznamenávajú, že inštitút colného zástupcu bol uznaný colnou právnou úpravou Spoločenstva a dovolávajú sa šiesteho odôvodnenia a článku 3 ods. 3 nariadenia Rady (EHS) č. 3632/85 z 12. decembra 1985 o podmienkach, za ktorých osoba môže podať colné vyhlásenie (Ú. v. ES L 350, s. 1), rovnako tiež článku 5 colného kódexu. Poznamenávajú, že tieto ustanovenia umožňujú poveriť podávaním colného vyhlásenia zástupcov, ktorí konajú buď vo vlastnom mene, ale na cudzí účet, alebo v cudzom mene a na cudzí účet a že podľa znenia článku 3 talianskeho zákona č. 1612 z 22. decembra 1960 o uznávaní profesie colného zástupcu, takýto zástupca nemôže bez odôvodnenia odmietnuť poskytnutie svojich služieb.

63 Žalobcovia popierajú tvrdenie obsiahnuté v napadnutom rozhodnutí, podľa ktorého podvodné konanie tretích osôb je súčasťou obvyklého podnikateľského rizika, ktorému sa colní zástupcovia vystavujú, a nemôže predstavovať špeciálnu situáciu v zmysle článku 13 nariadenia č. 1430/79. Žalobcovia tvrdia, že článok 4 ods. 1 nariadenia č. 1031/88, ktorý stanovuje, že uhradiť colný dlh sú povinné osoby, ktoré

odňali tovar spod colnému dohľadu, alebo osoby, ktoré sa podieľali na tomto odňatí, obsahuje zodpovednosť *ex delicto*, z ktorej sú žalobcovia vylúčení, pretože boli v plnom rozsahu zbavení trestného obvinenia. Žalobcovia zdôrazňujú, že v danom prípade je použiteľný len samotný článok 4 ods. 1 nariadenia č. 1031/88, ale nie odsek 2 toho istého článku, ktorý sa týka iba prípadu občianskoprávnej nevymožiteľnosti u majiteľa tovaru napríklad v prípade jeho úpadku.

64 Žalobcovia poznamenávajú, že profesionálny colný deklarant neberie na seba podnikateľské riziká, a teda že tvrdenie, podľa ktorého podvodné konania tretích osôb sú súčasťou podnikateľského rizika obvykle podstupovaného colným deklarantom, je z právneho hľadiska nezmyselné. Okrem toho poznamenávajú, že judikatúra Súdu prvého stupňa vylučuje, najmä od rozsudku z 19. februára 1998 Eyckeler & Malt/Komisia (T-42/96, Zb. s. II-401), aby nevedomé používanie falošných dokladov v colnom konaní mohlo predstavovať obvyklé podnikateľské riziko. V skutočnosti, tvrdia žalobcovia, Súd prvého stupňa v tomto rozsudku konštatoval, že za okolností, keď Komisia nesplnila svoju povinnosť dozoru a kontroly, falzifikácie vykonávané veľmi profesionálnym spôsobom prekračujú obvyklé podnikateľské riziko, ktoré musí podstupovať hospodársky subjekt (rozsudok Eyckeler & Malt/Komisia, už citovaný, body 188 a 189).

65 Žalobcovia zdôrazňujú, že už citovaný rozsudok Eyckeler & Malt/Komisia predstavuje vo vzťahu ku skoršej judikatúre prelomový bod a začiatok novej judikatúry, ktorá je viac v súlade s požiadavkami ochrany medzinárodného obchodu. Žalobcovia sa v tomto smere dovolávajú už citovaného rozsudku Primex Produkte Import-Export a i./Komisia (body 163 a 164) a rozsudku Súdu prvého stupňa z 10. mája 2001, Kaufring a i./Komisia (T-186/97, T-187/97, T-190/97 až T-192/97, T-210/97, T-211/97, T-216/97 až T-218/97, T-279/97, T-280/97, T-293/97 a T-147/99, Zb. s. II-1337). Už citovaný rozsudok Kaufring a i./Komisia konkrétne položil dôraz na základnú zásadu legitímnej dôvery v doklady predložené cudzozemskými orgánmi (body 216, 218 a 219).

66 Komisia poznamenáva, že používanie falošných dokladov, hoci aj v dobrej viere, nemôže predstavovať samo osebe špeciálnu situáciu a spadá medzi obvyklé podnikateľské riziká tvoriace súčasť činnosti hospodárskeho subjektu. Preto skutočnosť, že žalobcovia neboli zodpovední za organizovanie pašovania kontrabandu, ich nezbavuje povinnosti zaplatenia colného dlhu.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

67 V úvode je potrebné poznamenať, že hoci sa žalobcovia predstavujú ako „spedizionieri doganali" (colní zástupcovia), bod 3 napadnutého rozhodnutia označuje Nordspedizionieri ako „società di transporti, agente in dogana" (prepravnú spoločnosť, colného deklaranta). V ich liste zo 6. mája 2002 v odpovedi na predbežné námietky Komisie k požadovanému odpusteniu cla žalobcovia uviedli, že colní zástupcovia sa zaoberajú výlučne obchodnými dokladmi a že na rozdiel od colných deklarantov sa nezaoberajú prepravou tovarov a nemajú možnosť preveriť náklad. Predsa však, pokiaľ je napadnuté rozhodnutie chybné v profesionálnom kvalifikovaní žalobcov, skutočnosťou zostáva, že Komisia neuviedla v svojom zdôvodnení žiadny argument spojený s poskytnutím služieb prepravy tovarov. Nepresnosť obsiahnutá v rozhodnutí teda nemohla mať na konanie o odpustení colného dlhu žiadny praktický vplyv.

68 Je potrebné poznamenať, že povinnosti zaťažujúce v danom prípade žalobcov im nevznikli z dôvodu ich postavenia ako colných zástupcov, ale ich postavenia ako hlavného zodpovedného za dve predmetné operácie vonkajšieho tranzitu Spoločenstva. Podľa článku 11 písm. a) nariadenia č. 222/77 totiž hlavný zodpovedný zodpovedá priamo príslušným orgánom za riadne uskutočnenie operácie tranzitu Spoločenstva a v súlade s článkom 13 písm. a) a b) tohto nariadenia je povinný predložiť nepoškodené tovary úradu určenia v predpísanej lehote, rešpektujúc opatrenia identifikácie tovarov vykonané príslušnými orgánmi, rovnako ako

rešpektovať ustanovenia týkajúce sa režimu tranzitu Spoločenstva. V tomto smere, preberajúc postavenie hlavného zodpovedného svojimi vyhláseniami z 30. októbra a 5. novembra 1991, žalobcovia prijali osobitnú zodpovednosť v zmysle colnej právnej úpravy Spoločenstva.

69 Čo sa týka argumentov, ktorých sa dovolávajú žalobcovia, uplatňujúc svoj vlastný výklad článku 4 ods. 1 nariadenia č. 1031/88 týkajúceho sa určenia osôb povinných uhradiť colný dlh, tie nemôžu byť prijaté. Žalobcovia v podstate tvrdia, že keďže sa nezúčastňovali odňatia tovaru, nie sú solidárne zodpovední za úhradu predmetného cla. V tomto smere postačuje pripomenúť, že ustanovenia článku 13 nariadenia č. 1430/79 neumožňujú napádať vznik colného dlhu [rozsudky Cerealmangimi a Italgrani/Komisia, už citovaný, bod 11; CT Control (Rotterdam) a JCT Benelux/Komisia, už citovaný, bod 43, a Hyper/Komisia, už citovaný, bod 98], pretože určenie existencie dlhu patrí do príslušnosti vnútroštátnych orgánov. Žiadosti adresované Komisii v zmysle článku 13 nariadenia č. 1430/79 sa totiž nedotýkajú otázky, či ustanovenia hmotného colného práva boli vnútroštátnymi colnými orgánmi správne použité (rozsudok Kia Motors a Broekman Motorships/Komisia, už citovaný, bod 36).

70 Čo sa týka argumentácie žalobcov, podľa ktorej nevedomá a neúmyselná účasť na podvodných operáciách spáchaných tretími osobami predstavuje špeciálnu situáciu v zmysle článku 13 nariadenia č. 1430/79, je potrebné poznamenať, že podľa ustálenej judikatúry predloženie, hoci v dobrej viere, dokladov, o ktorých sa následne zistí, že boli falšované, nepredstavuje samo osebe špeciálnu situáciu odôvodňujúcu odpustenie dovozného cla (pozri v tomto zmysle rozsudky Eyckeler & Malt/Komisia, už citovaný, bod 162; Primex Produkte Import-Export a i./Komisia, už citovaný, bod 140, a SCI UK/Komisia, už citovaný, bod 58). Súd prvého stupňa najmä konštatoval, že podvodná povaha faktúr predložených colným zástupcom na colnici nepredstavuje špeciálnu situáciu v zmysle článku 13 nariadenia č. 1430/79, prijmúc názor, že táto skutočnosť patrí do kategórie profesionálnych rizík, ktorým sa vystavuje

colný zástupca, ktorý z povahy svojej funkcie preberá svoju zodpovednosť za správnosť dokladov, ktoré predkladá colným orgánom, a teda že škodlivé dôsledky nesprávneho konania jeho klientov nemôžu byť znášané Spoločenstvom (rozsudok Mehibas Dordtselaan/Komisia, už citovaný, body 82 a 83).

71 Okolnosti a konkrétna povaha priestupku, ktoré uvádzajú žalobcovia ako stupeň organizovanosti páchateľov, závažnosť skutku, ekonomická závažnosť porušenia alebo existencia štyroch delikventných konaní spáchaných opakovane nevyvracajú tento záver (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 5. októbra 1983, Magazzini Generali, 186/82 a 187/82, Zb. s. 2951, body 14 a 15; pozri najmä rozsudok Aslantrans/Komisia, už citovaný, bod 58). Rovnako tvrdenia žalobcov, podľa ktorých talianski colní zástupcovia nemôžu ani upraviť svoju odmenu v závislosti od ich vlastného posúdenia rizika podvodu, ani odmietnuť poskytnutie svojich služieb bez odôvodnenia, ak sa od nich žiadajú, tiež nepredstavujú prvok spôsobilý situovať žiadateľa do výnimočnej situácie vo vzťahu k iným podnikateľským subjektom, pretože tieto okolnosti ovplyvňujú neobmedzený počet podnikateľov, a to všetkých talianskych colných zástupcov (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdneho dvora z 25. februára 1999, Trans-Ex-Import, C-86/97, Zb. s. I-1041, bod 22, a z 27. septembra 2001, Bacardi, C-253/99, Zb. s. I-6493, bod 56; rozsudok De Haan, už citovaný, bod 52). Nakoniec skutočnosť, že v danom prípade išlo o prvý prípad podvodu, ktorému čelili žalobcovia, tiež nepostačuje na vytvorenie výnimočných okolností v zmysle článku 13 nariadenia č. 1430/79.

72 Napriek tomu je potrebné konštatovať, že odlišný záver o existencii špeciálnej situácie sa nanucuje, pokiaľ sa Komisia alebo vnútroštátne colné orgány dopustili závažnej chyby, ktorá uľahčila podvodné použitie dokumentov (rozsudok SCI UK/Komisia, už citovaný, bod 59; pozri v tomto zmysle najmä rozsudky Eyckeler & Malt/Komisia, už citovaný, body 189 a 190; Primex Produkte Import-Export a i./Komisia, už citovaný, bod 163, a Kaufring a i./Komisia, už citovaný, body 235 a 302). V skutočnosti článok 13 nariadenia č. 1430/79 je určený na použitie vtedy, ak okolnosti, ktoré charakterizujú vzťah medzi hospodárskym subjektom a správnymi orgánmi, sú také, že nie je spravodlivé viniť tento subjekt za ujmu, ktorú by obvykle neutrpel (rozsudok Coopérative agricole d'approvisionnement des

Avirons, už citovaný, bod 22), je potrebné konštatovať, že takéto okolnosti by vytvárali špeciálnu situáciu v zmysle predmetného ustanovenia a že by odôvodňovali odpustenie dovozného cla (pozri v tomto zmysle rozsudok Primex Produkte Import-Export a i./Komisia, už citovaný, body 163 a 164).

73 Je teda potrebné skúmať, či v danom prípade žalobcovia preukázali existenciu takéhoto pochybenia na strane Komisie alebo vnútroštátnych colných orgánov.

c) Čo sa týka absencie kontroly zo strany colných orgánov

Tvrdenia účastníkov konania

74 Žalobcovia zdôrazňujú, že colné orgány nekontrolovali náklady z 30. októbra a 5. novembra 1991 a že pripojili na tranzitné certifikáty svoje úradné potvrdenia o správnosti bez kontroly nákladných motorových vozidiel, spoľahnúc sa tiež na správnosť dokladov predložených vodičom. Žalobcovia najmä uvádzajú, že ak colné orgány mali podozrenie na nezrovnalosti v operáciách z 30. októbra a 5. novembra 1991, ako tomu bolo pri operácii zo 16. novembra 1991, mali povinnosť vykonať kontrolu tovarov. Poznamenávajú tiež, že v momente vydania dvoch certifikátov bola ako zábezpeka úhrady splatného cla za deklarovaný náklad kartónových obalov zložená primeraná zábezpeka vo výške sumy 100 000 000 ITL, ktorej primeranosť mala byť eventuálne posúdená colníkmi, ktorí mohli kontrolovať nákladné motorové vozidlo v momente vydania dvoch certifikátov tranzitu. Hoci by sa potvrdilo, že colné orgány nemali vedomosť o pašovaní kontrabandu, ich zodpovednosť by bola rovnako založená absenciou fyzickej kontroly tovarov.

75 Žalobcovia sa rovnako dovolávajú zásady dôvery podnikateľa v správnu aplikáciu právneho poriadku Spoločenstva. Zdôrazňujú, že s prihliadnutím na existenciu dohody o administratívnej pomoci medzi Talianskom a Juhosláviou citovanej vyššie slovinskí colníci mali povinnosť oznámiť talianskym orgánom, že predmetné náklady sú tvorené citlivými tovarmi, ktoré tvoria predmet monopolu vysokej ekonomickej hodnoty a že dôsledky eventuálnej absencie tohto systému o informovaní a predchádzaní pašovania nemôžu byť znášané colným deklarantom. Aj keby v danom prípade nebol použitý judikát vydaný vo veci De Haan už citovaný, bolo by potrebné použiť zásadu uvedenú v rozsudkoch Eyckeler & Malt/Komisia, už citovaný, a Hewlettt Packard France (rozsudok súdneho dvora z 1. apríla 1993, C-250/91, Zb. s. I-1819), pretože žalobcovia mohli mať oprávnene legitímnu dôveru v preventívne kontroly citlivých tovarov inštitúciami Spoločenstva.

76 Komisia tvrdí, že hoci je pravdou, že v určitých prípadoch podvod spáchaný predložením falošných dokladov v dobrej viere môže odôvodňovať odpustenie colného dlhu, najmä ak Komisia alebo colné orgány sú usvedčené zo závažných nedostatkov uľahčujúcich podvodné použitie týchto dokumentov, skutočnosťou zostáva, že v danom prípade žalobcovia nepredložili žiadny dôkaz o pochybení talianskych orgánov.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

77 Argumentácia žalobcov sa v podstate vracia k tvrdeniu, že po prvé talianske orgány mali fyzicky skontrolovať tovary tvoriace predmet operácií tranzitu z 30. októbra a 5. novembra 1991 a že po druhé slovinské colné orgány boli povinné oznámiť svojim talianskym kolegom predmetné prepravy tabaku.

78 Po prvé Súd prvého stupňa poznamenáva, že by nebolo primerané žiadať od vnútroštátnych colných orgánov, aby vykonali fyzickú kontrolu všetkých nákladov prekračujúcich hranice Spoločenstva. Realita svetovej prepravy tovarov robí fyzickú kontrolu všetkých cezhraničných prepráv v praxi nemožnou. Rovnako, ako to napadnuté rozhodnutie uvádza vo svojom bode 36, prijatie tranzitného vyhlásenia nezbavuje príslušné colné orgány možnosti pristúpiť k vykonaniu kontroly neskôr (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 13. novembra 1984, Van Gend & Loos/Komisia, 98/83 a 230/83, Zb. s. 3763, bod 20). Nakoniec v rozpore s tým, čo tvrdia žalobcovia, dôkazy uvedené v spise neumožňujú prijať záver, že talianske orgány mali podozrenie z existencie nezrovnalostí v operáciách z 30. októbra a 5. novembra 1991.

79 Po druhé je potrebné konštatovať, že dohoda o administratívnej pomoci pre predchádzanie a potláčanie podvodov uzavretá medzi Talianskom a Juhosláviou 10. novembra 1965 neukladala slovinským colným orgánom povinnosť informovať bez odkladu talianske colné orgány o všetkých prepravách tabaku opúšťajúcich ich územie smerom do Talianska. Dohoda sa obmedzuje na úpravu vzájomnej pomoci a ustanovenie úzkej spolupráce medzi dvomi colnými správami (články 1 a 3), zavedenie „v rámci možností", zvláštneho dohľadu nad pohybom tovarov a dopravných prostriedkov oznámených ako závažný nedovolený kontraband (článok 4) a výmenu informácií, najmä o kategóriách tovarov tvoriacich predmet colných priestupkov (článok 5).

80 S ohľadom na vyššie uvedené Súd prvého stupňa zastáva názor, že žalobcovia nepreukázali, že vnútroštátne colné orgány sa dopustili závažných pochybení, ktoré uľahčili podvodné použitie predmetných tranzitných certifikátov. Preto je potrebné prijať záver, že v danom prípade predloženie dokumentov žalobcami v dobrej viere, o ktorých bolo neskôr zistené, že boli falšované, nemôže predstavovať špeciálnu situáciu odôvodňujúcu odpustenie cla.

d) Čo sa týka nemožnosti kontrolovať nákladné motorové vozidlá žalobcami

Tvrdenia účastníkov konania

81 Žalobcovia udávajú, že vykonávajú činnosť na hranici medzi Talianskom a Slovinskom a že vystavili certifikáty o tranzite Spoločenstva po odchode nákladného motorového vozidla z Ľubľany, a preto nemali možnosť kontrolovať náklad. Žalobcovia dodávajú, že colní zástupcovia nemôžu žiadať o kontrolu dopravných prostriedkov najmä pre rýchlosť, s akou operácie tranzitu musia byť vykonané pre zrejmé požiadavky cezhraničného pohybu.

82 Komisia poznamenáva, že posúdenie podmienok existencie špeciálnej situácie nemôže závisieť od miesta, čo je okolnosť, ktorá sa môže objektívne týkať, aktuálne alebo potenciálne, veľkého počtu podnikateľských subjektov (rozsudok Coopérative agricole d'approvisionnement des Avirons, už citovaný, bod 22).

Posúdenie Súdom prvého stupňa

83 Judikatúrou je ustálené, že okolnosti povahy spôsobilej predstavovať špeciálnu situáciu v zmysle článku 13 ods. 1 nariadenia č. 1430/79 existujú vtedy, ak vo svetle účelu spravodlivého zaobchádzania, ktorý je podkladom tohto ustanovenia, sú konštatované dôkazy, ktoré môžu situovať žiadateľa, v porovnaní s inými podnikateľskými subjektmi vykonávajúcimi rovnakú aktivitu, do výnimočnej situácie (rozsudky Trans-Ex-Import, už citovaný, bod 22, Bacardi, už citovaný, bod 56, a De Haan, už citovaný, bod 52).

84 Je teda potrebné konštatovať, že ani skutočnosť vykonávania činnosti na hranici, a nie v mieste odoslania transportu a ani údajná nemožnosť kontrolovať nákladné motorové vozidlo nepredstavujú okolnosti, na základe ktorých sa môže subjekt v porovnaní s inými hospodárskymi subjektami nachádzať vo výnimočnej situácii, pretože tieto okolnosti ovplyvňujú neobmedzený počet subjektov. Nemohli teda predstavovať špeciálnu situáciu v zmysle článku 13 nariadenia č. 1430/79. Navyše je potrebné poznamenať, že colní zástupcovia pred vydaním colnej deklarácie majú možnosť požiadať colné orgány o kontrolu tovarov, hoci sa k tejto možnosti uchyľujú iba výnimočne.

e) Čo sa týka zváženia existujúcich záujmov

Tvrdenia účastníkov konania

85 Žalobcovia zdôrazňujú, že Súdny dvor pripustil existenciu výnimočnej situácie v porovnaní s inými podnikateľmi vykonávajúcimi tú istú aktivitu z dôvodu skutočnosti, že úhrada cla bola, berúc do úvahy vysokú sumu požadovanú colnými orgánmi, pre predmetný podnikateľský subjekt finančne zničujúca (rozsudok Trans-Ex-Import, už citovaný). Žalobcovia rovnako poznamenávajú, že Komisia musí posúdiť súhrn skutkových dôkazov na účely určenia, či tieto dôkazy predstavujú špeciálnu situáciu a musí zvážiť záujem Spoločenstva na zabezpečení rešpektovania colných predpisov na jednej strane a záujem hospodárskeho subjektu v dobrej viere neznášať škodu presahujúcu obvyklé podnikateľské riziko na strane druhej (rozsudok Spedition Wilhelm Rotermund/Komisia, už citovaný, bod 53). Napadnuté rozhodnutie neporovnalo prítomné záujmy a obmedzilo sa na jednoduché vylúčenie použiteľnosti článku 13 nariadenia č. 1430/79.

86 Komisia uvádza, že tvrdenie žalobcov predpokladá, aby Komisia pred odmietnutím požiadavky odpustenia musela zostaviť účtovnú bilanciu rizík, ktoré zaťažujú vlastné finančné zdroje Spoločenstva, a rizík, ktorým sú vystavené hospodárske subjekty. Naopak, analýza, ktorá musí byť vykonaná podľa judikatúry, by mala smerovať k určeniu toho, či sa Komisia alebo colné orgány dopustili chyby, ktorá zaťažuje hospodársky subjekt neprimeraným bremenom.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

87 Je dôležité poznamenať, že v rozpore s tým, čo tvrdia žalobcovia, Súdny dvor nekonštatoval vo svojom už citovanom rozsudku Trans-Ex-Import, že skutočnosť, že úhrada cla ohrozuje finančným zničením hospodársky subjekt, berúc do úvahy vysokú sumu požadovanú colnými orgánmi, bola prvkom povahy predstavujúcej špeciálnu situáciu. V skutočnosti, keď sa vnútroštátny súd obrátil na Súdny dvor s prejudiciálnou otázkou smerujúcou k určeniu, či skutočnosť, že uhradenie cla so sebou prináša zruinovanie podniku hospodárskeho subjektu, predstavuje špeciálnu situáciu v zmysle článku 905 ods. 1 nariadenia Komisie (EHS) č. 2454/93 z 2. júla 1993, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (EHS) č. 2913/92, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Spoločenstva (Ú. v. ES L 253, s. 1) (rozsudok Trans-Ex-Import, už citovaný, bod 13), Súdny dvor sa obmedzil na odpoveď, že prítomnosť špeciálnej situácie predpokladá existenciu prvkov spôsobilých situovať žiadateľa do výnimočnej situácie v porovnaní s inými hospodárskymi subjektmi vykonávajúcimi tú istú aktivitu (rozsudok Trans-Ex-Import, už citovaný, bod 22).

88 Rovnako nemôže byť prijatá argumentácia žalobcov, podľa ktorej napadnuté rozhodnutie sa nezakladá na porovnávacom skúmaní prítomných záujmov. Je potrebné pripomenúť, že pri aplikácii článku 13 nariadenia č. 1430/79, má Komisia širokú diskrečnú právomoc, ktorú je povinná vykonávať zvažujúc na jednej strane záujem Spoločenstva na zabezpečení rešpektovania colných predpisov a na druhej strane záujem hospodárskeho subjektu v dobrej viere, neznášať škodu presahujúcu obvyklé podnikateľské riziko (rozsudky Eyckeler & Malt/Komisia, už citovaný, bod

133, a Mehibas Dordtselaan/Komisia, už citovaný, bod 78). Je dôležité poznamenať, že v rozpore s tým, čo tvrdia žalobcovia, Komisia sa v napadnutom rozhodnutí neobmedzila na vylúčenie použiteľnosti článku 13 nariadenia č. 1430/79, ale skúmala, či okolnosti daného prípadu patria do podnikateľského rizika, ktoré colní zástupcovia obvykle podstupujú, a prijala záver, že to neprekračuje obvyklé podnikateľské riziko týkajúce sa tejto aktivity (pozri najmä bod 30 napadnutého rozhodnutia).

89 Z vyššie uvedeného vyplýva, že žalobcovia svojimi tvrdeniami, hodnotenými jednotlivo alebo v ich súhrne, nepreukázali, že Komisia sa dopustila zjavného pochybenia pri posúdení, či okolnosti v danom prípade nepredstavovali špeciálnu situáciu v zmysle článku 13 nariadenia č. 1430/79.

3. O neexistencii nedbanlivosti a podvodného konania

Tvrdenia účastníkov konania

90 Žalobcovia na úvod tvrdia, že uznesenie vyšetrovacieho sudcu Tribunale civile e penale di Trieste o zastavení trestného stíhania zo 14. januára 1994 preukazuje, že v danom prípade neexistovali na ich strane podvodné konanie alebo nedbanlivosť v zmysle článku 13 nariadenia č. 1430/79. Poznamenávajú, že v danom prípade išlo o prvý a jediný prípad, v ktorom bola ich dobrá viera zneužitá pri vydaní tranzitného certifikátu, hoci predtým v priebehu desiatok rokov činnosti v colnej deklarácii vydali stovky dokumentov T 1. Žalobcovia uvádzajú, že predmetné tranzitné certifikáty boli vydané v súlade s obvyklou obchodnou praxou, ktorú colné orgány nikdy v minulosti nenapádali, a teda že prináleží Komisii preukázať hrubú

nedbanlivosť na ich strane (rozsudok Primex Produkte Import-Export a i./Komisia, už citovaný, bod 136), rovnako ako preukázať, že žalobcovia v danom prípade pri vyhotovení a vydaní predmetných dvoch certifikátov konali spôsobom odlišným od obvyklého.

91 Žalobcovia napádajú tvrdenie obsiahnuté v napadnutom rozhodnutí, podľa ktorého s prihliadnutím na ich postavenie skúsených colných deklarantov mali povinnosť vynaložiť všetku potrebnú obozretnosť spojenú s prepravovanou zásielkou, konkrétne povinnosť preveriť pred deklarovaním povahu tovarov, ktoré obsahovali nákladné motorové vozidlá. Žalobcovia v tomto smere poznamenávajú, že operácie boli vykonané na pohraničnom colnom úrade, a teda „v rade", čo znamená jedno nákladné motorové vozidlo za druhým pri prechode hranice, a preto by vyloženie tovaru v colnom priestore vytváralo prekážku plynulosti a pohybu tovaru. Žalobcovia poznamenávajú tiež, že colný deklarant môže žiadať kontrolu tovaru, iba ak má určité pochybnosti o povahe tovaru z dôvodu chybných údajov alebo rozporov v predložených dokladoch, a že k tomuto musí mať povolenie colnice. Rovnako poznamenávajú, že hmotnosť nákladného motorového vozidla prepravujúceho cigarety bola analogická hmotnosti, ktoré by malo, keby skutočne prevážalo kartónové obaly, a teda zlučiteľná s povahou nákladu deklarovaného v prepravných dokladoch a pripojených faktúrach.

92 Žalobcovia tvrdia, že sa v rámci svojich možností, na základe svojich profesionálnych skúseností a venujúc osobitnú starostlivosť skúmaniu dokladov, ktoré im boli predložené, domnievali, že nákladné motorové vozidlá prepravovali kartónové obaly, pretože to bol často opakovaný prípad, keď tento tovar bol predmetom obvyklého tranzitu v colnom úrade Fernetti. Navyše žalobcovia zdôrazňujú, že doklady, na ktorých sa zakladali deklarácie tranzitu, sa javili absolútne správne, ako to potvrdzuje aj skutočnosť, že colné orgány k nim pripojili svoje úradné potvrdenia o správnosti.

93 Komisia tvrdí, že tvrdenia žalobcov sa vracajú k zdôrazňovaniu toho, že napriek ich postaveniu deklarantov sa nemohli vystavovať žiadnej zodpovednosti. Takáto koncepcia by opätovne privádzala k popretiu povinnosti obozretnosti, ktorá je uložená deklarantovi, a bola by v rozpore s požiadavkami spravodlivého zaobchádzania, na ktorej sa zakladá konanie o odpustení. Komisia pripomína, že sudca Spoločenstva mal príležitosť pripomenúť dôležitosť kritéria obozretnosti podnikateľa, ktorý vykonal colné vyhlásenie (rozsudok Hewlett Packard France, už citovaný, bod 27), toto kritérium bolo ťažiskové pre určenie, či podnikateľ bol zjavne nedbalý (rozsudok Súdu prvého stupňa z 5. júna 1996, Günzler Aluminium/Komisia, T-75/95, Zb. s. II-497, bod 43). Komisia uzatvára, že skúmanie napadnutého rozhodnutia ukazuje, že žalobcovia nepredložili dôkaz o obozretnosti požadovanej od skúseného podnikateľa.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

94 Z pohľadu článku 13 nariadenia č. 1430/79 na to, aby mohlo byť pristúpené k odpusteniu dovozného cla, musia byť splnené dve kumulatívne podmienky, konkrétne existencia špeciálnej situácie a absencia podvodného konania alebo hrubej nedbanlivosti na strane hospodárskeho subjektu (rozsudky Covita, už citovaný, bod 29; De Haan, už citovaný, bod 42, a SCI UK/Komisia, už citovaný, bod 45). Následne, na to, aby odpustenie úhrady bolo odmietnuté, postačuje, ak chýba jedna z dvoch podmienok (rozsudky Günzler Aluminium/Komisia, už citovaný, bod 54; Mehibas Dordtselaan/Komisia, už citovaný, bod 87, a Kaufring a i./Komisia, už citovaný, bod 220).

95 Súd prvého stupňa ale už konštatoval, že Komisia sa nedopustila zjavného omylu v posúdení, prijmúc záver, že okolnosti daného prípadu nepredstavujú špeciálnu situáciu v zmysle článku 13 nariadenia č. 1430/79. Nie je preto potrebné skúmať podmienku týkajúcu sa absencie podvodného konania a hrubej nedbanlivosti.

96 Zo súhrnu vyššie uvedeného vyplýva, že druhý žalobný dôvod nie je dôvodný.

97 Je preto potrebné odmietnuť návrh žalobcov smerujúci k zrušeniu napadnutého rozhodnutia.

II — *O subsidiárnom návrhu smerujúcom k dosiahnutiu čiastočného odpustenia cla*

Tvrdenia účastníkov konania

98 Žalobcovia napádajú subsidiárne odmietnutie ich požiadavky, obsiahnutej v napadnutom rozhodnutí, aby časť predmetného colného dlhu bola považovaná za uhradenú v dôsledku čiastočnej konfiškácie clom zaťažených tovarov v súlade s tým, čo uvádza pre tento prípad článok 8 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 2144/87. Poznamenávajú, že v rámci svojho vyšetrovania colníci z Terstu 8. apríla 1992 skonfiškovali 8 010 kg cudzozemského spracovaného tabaku v sklade v Bareggio, a tvrdia, že existuje vysoká miera pravdepodobnosti, že skonfiškované tovary boli tovarmi, ktoré boli prepravované na základe tranzitných vyhlásení vydaných žalobcami na dátumy 30. októbra a 5. novembra 1991. Žalobcovia tvrdia, že rozpor v sume colného dlhu predstavuje skutkovú okolnosť, na ktorej spočíva spor, a teda, že nemôže byť vyhlásený za neprípustný, pretože zakladá objektívnu podmienku prípadu.

99 Komisia tvrdí, že táto požiadavka je neprípustná a že podľa ustálenej judikatúry v rámci žaloby o neplatnosť sudca Spoločenstva nemôže nariadiť inštitúcii Spoločenstva vykonať opatrenia, ktoré predpokladá vykonanie rozsudku vyhlasujúceho zrušenie rozhodnutia.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

100 Sťažnosťou založenou na uvádzanom porušení článku 8 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 2144/87 žalobcovia žiadajú Súd prvého stupňa konkrétne vyhlásiť „pre každý prípad", že je nutné odpustiť im clo za 8 010 kg cudzozemského spracovaného tabaku skonfiškovaného v Bareggio.

101 V tomto smere je potrebné pripomenúť, že z ustálenej judikatúry vyplýva, že ustanovenie článku 13 ods. 1 nariadenia č. 1430/79 nemá za cieľ umožniť napádať samotnú zásadu vymáhateľnosti colného dlhu [rozsudky Cerealmangimi a Italgrani/Komisia, už citovaný, bod 11; CT Control (Rotterdam) a JCT Benelux/Komisia, už citovaný, bod 43, a Hyper/Komisia, už citovaný, bod 98]. Otázka čiastočného alebo úplného zníženia colného dlhu konfiškáciou clu podliehajúcemu tovaru v zmysle článku 8 ods. 1. písm. b) nariadenia č. 2144/87 sa nevyhnutne týka či už otázky samotnej existencie colného dlhu, alebo otázky určenia jeho sumy. Takisto je potrebné poznamenať, že žiadosti adresované Komisii podľa článku 13 nariadenia č. 1430/79 sa netýkajú otázky, či ustanovenia hmotného colného práva boli vnútroštátnymi colnými orgánmi použité správne (rozsudok Kia Motors

a Broekman Motorships/Komisia, už citovaný, bod 36). Preto je potrebné prijať záver, že otázka zníženia colného dlhu konfiškáciou časti clom zaťaženého tovaru nespadá do rámca tohto ustanovenia.

102 Tento záver nemôže byť spochybnený tvrdeniami žalobcov, podľa ktorých spornosť sumy colného dlhu predstavuje skutkovú okolnosť, na ktorej spočíva spor. Táto téza popiera obmedzenia a špecifiká mechanizmu odpustenia alebo vrátenia cla uvádzané článkom 13 ods. 1 nariadenia č. 1430/79.

103 S ohľadom na vyššie uvedené je potrebné prijať záver, že návrh žalobcov smerujúci ku konštatovaniu, že je potrebné odpustiť clo týkajúce sa colného dlhu vzťahujúceho sa na 8 010 kg skonfiškovaného tabaku, musí byť vyhlásený za neprípustný.

104 Následne musí byť zamietnutá žaloba v celom rozsahu.

## O trovách

105 Podľa článku 87 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže žalobcovia nemali úspech v konaní, je opodstatnené zaviazať ich na náhradu trov vzniknutých Komisii v súlade s jej návrhom.

Z týchto dôvodov

SÚD PRVÉHO STUPŇA (piata komora)

rozhodol a vyhlásil:

1) **Žaloba sa zamieta.**

2) **Žalobcovia znášajú svoje vlastné trovy konania a sú povinní nahradiť trovy konania, ktoré vznikli Komisii.**

Lindh García-Valdecasas Cooke

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 14. decembra 2004.

Tajomník

H. Jung

Predsedníčka komory

P. Lindh

# Obsah

Právny rámec ..... II - 4410

Skutkové okolnosti ..... II - 4414

Konanie a návrhy účastníkov konania ..... II - 4417

Právny stav ..... II - 4418

I – O návrhoch smerujúcich k zrušeniu napadnutého rozhodnutia ..... II - 4418

A – O prvom žalobnom dôvode založenom na viacerých vecných chybách obsiahnutých v napadnutom rozhodnutí ..... II - 4419

1. Čo sa týka preskúmania operácie zo 16. novembra 1991 ..... II - 4419

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 4419

Posúdenie Súdom prvého stupňa ..... II - 4420

2. Čo sa týka požadovanej sumy odpustenia cla ..... II - 4420

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 4420

Posúdenie Súdom prvého stupňa ..... II - 4421

B – O druhom žalobnom dôvode založenom na existencii špeciálnej situácie a absencii podvodného konania alebo hrubej nedbanlivosti v zmysle článku 13 nariadenia č. 1430/79 ..... II - 4423

1. Úvodné poznámky ..... II - 4423

2. O existencii špeciálnej situácie ..... II - 4425

a) Čo sa týka uvádzanej predbežnej informovanosti talianskych orgánov o operáciách pašovania ..... II - 4425

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 4425

Posúdenie Súdom prvého stupňa ..... II - 4427

b) Čo sa týka tvrdenia založeného žalobcami na tom, že operácia pašovania, ktorej sa stali obeťami, presahovala podnikateľské riziká obsiahnuté v ich profesionálnej aktivite ..... II - 4430

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 4430

Posúdenie Súdom prvého stupňa ..... II - 4433

c) Čo sa týka absencie kontroly zo strany colných orgánov ..... II - 4436

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 4436

Posúdenie Súdom prvého stupňa ..... II - 4437

d) Čo sa týka nemožnosti kontrolovať nákladné motorové vozidlá žalobcami ..... II - 4439

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 4439

Posúdenie Súdom prvého stupňa ..... II - 4439

e) Čo sa týka zváženia existujúcich záujmov ..... II - 4440

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 4440

Posúdenie Súdom prvého stupňa ..... II - 4441

3. O neexistencii nedbanlivosti a podvodného konania ..... II - 4442

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 4442

Posúdenie Súdom prvého stupňa ..... II - 4444

II – O subsidiárnom návrhu smerujúcom k dosiahnutiu čiastočného odpustenia cla II - 4445

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 4445

Posúdenie Súdom prvého stupňa ..... II - 4446

O trovách ..... II - 4447